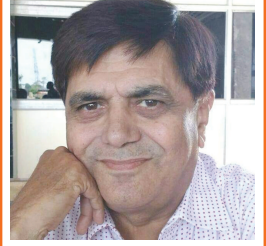

ગાંધીનગર મને ગમે છે...

મનોજ શુક્લ
પ્રતિનિધિ
જન્મભૂમિ ગ્રુપ ઓફ એજ્યુકેશન
ગાંધીનગર

કોઈ પણ શહેર, ગામ કે સ્થળ ગમવા પાછળના અનેક કારણો હોય છે. એ રીતે ગાંધીનગર ગમવા અંગેના ઠગલાબંધ કારણો છે એમાથી વીણી વીણીને થોડા કારણો અહીં ઉતારવા છે. અહીં મારે સૌ પ્રથમ એવું કહેવું છે કે 'મને ગાંધીનગર ગમે છે' એમ કહું નહીં કહું બલકે એવું કહીશ કે "ગાંધીનગર મને બહુ ગમે છે." ગાંધીનગરમાં ૧૯૮૩ થી ૧૯૮૯ અને ૨૦૦૧ થી આજ દિન સુધી એમ બે તબક્કામાં રહેવાનું થયું છે. એ અગાઉ જે શહેરનો ઈતિહાસ ૩૦૦-૪૦૦ વર્ષ જુનો છે એવા ભાવનગર અને રાજકોટમાં રહેવાનું બનેલું. જ્યારે ગાંધીનગરનો ઈતિહાસ તો માત્ર ૭૦ વર્ષનો જ છે તેમ છતાં આ નગર ખૂબ વહાલું લાગે છે. તેનું કારણ એ છે કે આ નગરનો ચહેરો બનતો જોયો છે અને એ ચહેરામા કડપ્પા, પ્રેમ, લાગણી, ભાઈચારો, પરસ્પર આદર દેખાય છે એટલે મને ગાંધીનગર બહુ ગમે છે. ૧૯૮૩-૮૪ના દિવસો યાદ આવે છે. એ વખતે ગાંધીનગરના તત્કાલીન યુવાનો દિગંત શાસ્ત્રી, સિરીલ કિશિનિયન, બિરેન પુરોહિત અને ચેતન શુક્લ વગેરે અતિશય ટોચા સાધનો અને ભરપૂર આર્થિક મર્યાદા વચ્ચે ગાંધીનગરમાં વસતા અત્યંત ગરીબોને ઉનાળામાં ચંપલ પહેરાવવાનું કામ કરતા. એ યુવામિત્રો ઘરે ઘરે ફરીને ન વપરાતા ચંપલ-સ્લીપર એકઠા કરીને તેનું સમારકામ અને પોલીશીંગ સ્વખર્ચે કરાવતા અને ગરીબોને વહેંચતા. આ પેઢીના કોઈનું વતન ગાંધીનગર ન હતું (તેમના જન્મ વખતે ગાંધીનગરનું જ અસ્તિત્વ ન હતું) તેમ છતાં આ ધરતી પર ઉછર્યાં, ભણ્યાં, રમ્યાં અને રહ્યાંના કારણે તે સૌના હૃદયમાં જે કરુણા જન્મી તેને હું ગાંધીનગરની ધરતીની સકારાત્મક ફળદ્રુપતા ગણું છું અને એટલે મને ગાંધીનગર બહુ ગમે છે.

અમેરિકન સમાજ શાસ્ત્રી ક્રીગ્સલે ડેવિસે લખેલા પુસ્તક 'લુમન સોસાયટી'માં ફેસ ટુ ફેસ સોસાયટી (Face to face society)ની વાત કરવામાં આવી છે. જેમાં એવી વાત છે કે સમાજમા સૌ એકબીજાને ચહેરાથી ઓળખતા હોય. ગાંધીનગર આજ દિન સુધી ફેસ ટુ ફેસ સોસાયટીનું નગર રહ્યું છે. અહીં લગભગ સૌ એકબીજાને ચહેરાથી ઓળખતા હોય તેવી આદર્શ સ્થિતિ છે. આ કારણે શહેરમાં એકબીજા પ્રત્યે આદરભાવ અને પ્રેમ રહ્યા છે તેને કારણે મને ગાંધીનગર બહુ ગમે છે. આપણા મૂર્ધન્ય સાહિત્યકાર અને કવિ ઉમાશંકર જોશી અમદાવાદ વિશે એક ગંભીર વાત ખુબ હળવાશથી કરતા તેઓ કહેતા કે "અમદાવાદમાં કોઈ પણ નવી પ્રવૃત્તિ શરૂ કરો તો તમને તેમાં જોડાનારા પચાસ ગાંડા મળી રહે." (અહીં ગાંડાનો અર્થ નિષાધાન લોકો એવો કરવાનો છે) આ સત્ય ગાંધીનગરને સીધુ લાગુ પડે છે. અહીં સેવા, સાંસ્કૃતિક, સાહિત્ય કે શિક્ષણની કોઈ પણ નવી પ્રવૃત્તિ શરૂ કરો તો તમને એમાં સાથ આપનારાં પચાસ રચનાત્મક કાર્યકરો મળી જ જાય! આ શહેરની આવી સકારાત્મક ફળદ્રુપતાને કારણે મને આ શહેર બહુ ગમે છે.

ગાંધીનગર સમાચારના તંત્રી કૃષ્ણકાન્તભાઈ જહા એક વાર કહેવું કે આ નગર ઉપર આવી પડતી આફત વખતે આનું ગાંધીનગર એક થઈને

શ્રમજીવી આવાસોમાં ગટરના પાણી ભરાવાથી ગંદકીનો માહોલ સર્જાયો ગટરના પાણીની ગંદકીથી રોગચાળો ફેલાવાનો રહીશોમાં ભય

ગાંધીનગર, તા. ૨૧ શહેરમાં નાગરિકોને પાયાની જે સુવિધાઓ મળવી જોઈએ તે મળી રહી નથી. ન્યુ ગાંધીનગર વિસ્તારમાં નાગરિકોને ઘણી બધી પાયાની સુવિધાઓ મળી રહી નથી. પ્રસરી જવા પામી છે. રહીશો પોતાના ઘરની બારીઓ પણ ખોલી નથી શકતા તેટલી દુર્ગંધ ફેલાય છે. આ સમસ્યા ઘણા સમયથી ત્યાં ને ત્યાં જ છે. ફરિયાદો કરવા છતાં કોઈ નિવારણ કરવામાં આવેલ

આ સિવાય વર્ષોથી ઝુંપડપટ્ટીમાં રહેતા ગરીબો માટે આવાસ તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે. જો આઈડીસીની પાછળના વિસ્તારમાં જે શ્રમજીવી આવાસો બનાવવામાં આવ્યા છે. તેમાં રહેતા માણસો માટે રહેવું મુશ્કેલ બની જવા પામ્યું છે. આ મકાનોની પાછળની બાજુ ગટરનું પાણી ભરાઈ જવાના કારણે ખૂબ જ ગંદકી નથી. ગટરોના પાણી ભરાઈ જવાથી એકદમ ગંદકી અને લીલ જામી ગઈ છે. જેના કારણે રોગચાળો ફાટી નીકળે તેવી દહેશત આવી ગઈ છે. તંત્ર દ્વારા છેવાડાના વિસ્તારની આ સમસ્યાનું નિકાલ કરવા નવા રહિશો ત્રાહિમામ થઈ ગયા છે. એક નરક મજરજન્ય રોગચાળો ફેલાવાની બીક અને બીજી તરફ ગરમીના કારણે બંધ નાના બાળકો બીમારીનો ભોગ પણ બન્યા છે. ગરીબોની આ સમસ્યાને સાંભળવા માટે કોઈ કાન ખોલતું નથી તેવી પરિસ્થિતિ ઉભી થઈ છે. કોઈ આ રહિશોની મુશ્કેલી સાંભળી રહ્યું નથી. વર્ષોથી ગંદકીનો માહોલ છવાયો છે. આ શ્રમજીવી આવાસની વ્યવસ્થા ઘણા વર્ષોથી થઈ હતી પરંતુ રહેણાંક માટે આપવામાં આવ્યા નહોતા. જ્યારે

શ્રી ગજાનન સેવા સમિતિ દ્વારા નોટબુક, પેન્સિલ, પેન અને નાસ્તાનું વિતરણ

ગાંધીનગર, તા. ૨૧ શ્રી ગજાનન સેવા સમિતિ દ્વારા મોડાસા તાલુકાની માલપુર, ઇન્દ્રચંદ્રી તથા લાલપુર પ્રાથમિક શાળાના બાળકોને નોટબુક, પેન્સિલ, પેન તથા નાસ્તાનું વિતરણ કરાયું હતું. જેમાં શ્રી ગજાનન સેવા સમિતિના કાર્યકરો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

મા મેલડી આનંદ ગરબા મંડળ દ્વારા સેક્ટર-૩-સી ના મધુબેન કે. કડીકરના સુર મધુર કંઠે આનંદનો ગરબો યોજાયો હતો. જેમાં ભાવિ ભક્તોની મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિતિ રહી હતી.

શહેરીજનોની પરિવહન સુવિધામાં ઉમેરો, ગાંધીનગર મહાનગરપાલિકા દ્વારા ૩ નવા સિટી બસ રૂટને લીલી ઝંડી

ગાંધીનગર, તા. ૨૧ ગાંધીનગર મહાનગર પાલિકાના હદ વિસ્તારમાં નાગરિકોની સુવિધાને ધ્યાને લઈને મહાનગરપાલિકા દ્વારા નવા ૩ સિટી બસ રૂટનું લોકાર્પણ કરવામાં આવ્યું છે. શહેરીજનો સલામત, સુરક્ષિત અને કિકાયાતી ભાડે મુસાફરી કરી શકે તેવા ઉમદા હેતુથી ત્રણ નવા રૂટ શરૂ કરવામાં આવ્યા. આ લોકાર્પણ કાર્યક્રમ ગાંધીનગરના મેયર હિતેષભાઈ મકવાણા, સ્ટે. કમિટીના ચેરમેન જશવંતભાઈ પટેલ, ડે. મેયર પ્રેમલલિત ગોલ, નાયબ મ્યુનિ. કમિશનર ડૉ. પી.ડી. માનસતા તથા નાયબ મ્યુનિ. કમિશનર કેયૂર જેઠવાની હાજરીમાં યોજવામાં આવ્યો હતો. જેમાં મહાનગરપાલિકાના નવા વિસ્તારોને આવરી લેતા રૂટનું લોકાર્પણ કરવામાં આવ્યું. મહાનગરપાલિકા દ્વારા

ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી દ્વારા સાહિત્ય ત્રિવેણીનું આયોજન

ગાંધીનગર, તા. ૨૧ ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી દ્વારા એ.એ.કે. સભાગૃહમાં સાહિત્ય ત્રિવેણી કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. મધ્યશ્રી વિષ્ણુ પંડ્યાએ સુપ્રસિદ્ધ કવિ હરદાસ ગોસ્વામીના ગઝલસંગ્રહ 'લખચોરાશી લાગણી'નું વિમોચન કરતા જણાવ્યું હતું કે 'ઉત્તમ ગઝલસંગ્રહોમાં આ પુસ્તક સ્થાન પામે એવું છે.'

ભારતીયા આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રમુખ રવીન્દ્ર શુક્લ તથા અતિથિવિશેષ હતા. સુપ્રસિદ્ધ કવિ વિનોદ

આનંદો !! ગાંધીનગરમાં ચકલીઓની વસ્તી વધી ! શહેરમાં પક્ષીપ્રેમીઓમાં ખુશીનો માહોલ !

ગાંધીનગર, તા. ૨૧ આપણી ઝડપથી બદલાતી જતી લાઈફ સ્ટાઈલને લીધે ચકલીઓને જીવનનાં દરેક તબક્કે આહાર, આશ્રય અને સલામતી મળવાનું ખૂબ ઓછું થઈ જતાં સ્વાભાવિક જ તેના અસ્તિત્વ પર ખતરો ઉભો થયો છે. ચકલી વૃક્ષ પર માળો બાંધવાનું પસંદ કરતી નથી. કાગડા તથા અન્ય શિકારી પક્ષીઓથી રક્ષણ મળી શકે તેવા હેતુથી જ્યાં માનવ વસ્તી હોય તેની આજુબાજુ સલામત જગ્યા શોધીને ચકલી માળો બાંધે છે.

ગાંધીનગરમાં સુનિયા (silver birds - શ્વેત કંઠ ટપુસિયા) મોટી સંખ્યામાં જોવા મળે છે, જેનો દેખાવ નાની ચકલી જેવો હોવાથી લોકો તેને ચકલી સમજી બેસે છે. ગાંધીનગરમાં લગભગ ૧૩૫ જેટલી વિવિધ પ્રજાતિઓના પક્ષીઓ વસવાટ કરે છે. ખાસ કરીને કાબર, ટેયડ તથા કબૂતર મોટી સંખ્યામાં છે. કાગડાની સંખ્યા ઓછી થતી જાય છે. મીનીસ્ટ્રી બંગલા તથા સચિવાલય પરિસરની આસપાસ મોરનો વસવાટ મોટી સંખ્યામાં છે. હાલના સમયમાં ઘર ચકલીની જાતિ વિભુમ થતી જાય છે, ત્યારે ૨૦૧૭ ના વર્ષથી સેક્ટર-૪ સહીતના ગાંધીનગરના વિવિધ વિસ્તારોમાં ચકલીઓની સંખ્યા ધીમે ધીમે વધતી જતાં પક્ષીપ્રેમીઓમાં આનંદ છવાયો છે.

સેક્ટર-૪/બી.માં વસતાં ગીતાબેન અચિનભાઈ જાટીયા દંપતી તેમના કોમન પ્લોટમાં જાતે તૈયાર કરેલ અનોખી ડીઝાઈનના ચબૂતરામાં નિયમિત રીતે પક્ષીઓને ચણ નાખે છે. ગીતાબેન તથા અચિનભાઈએ પક્ષીઓ માટે દાણા-પાણી ઉપરાંત રાઈઝ (હીંચકા)ની પણ વ્યવસ્થા કરી છે. જેમાં વિવિધ પંખીઓ કલશોર કરતાં જોવા એ ઈંડા મુક્તી હોવાથી આપણે ખરેખર કંઈક કરવા માંગતા હોય તો ચકલી માટે પૂંઠા/લાકડા તથા માટીના પક્ષી-ઘર યોગ્ય જગ્યાએ મુકવાની જરૂર છે. તેઓ તેમના નિવાસ સ્થાને ઘણાં વર્ષોથી પૂંઠા તથા લાકડાના પક્ષી-ઘર મુકે છે. ગીતાબેન જણાવે છે કે એક સમયે ઘરઆંગણાનું અતિ સામાન્ય પક્ષી ગણાતું ચકલી આજે દુર્લભ બની ગઈ છે. જે પંખીડા ઘરઆંગણાની શોભા ગણાતાં અને જેના ચહમહાટથી પરોઢીયે કલરવ અને સંધ્યાકાળે કેકારવ સાંભળવા મળતે તે હવે ફક્ત મોબાઈલ રીંગટોનમાં સાંભળવા મળે છે. આપણે એ ભૂલી જઈએ છીએ કે, માણસને પંખીઓની જરૂર છે. પંખીઓને માણસની જરૂર નથી. પક્ષીઓ આપણી આસપાસની ક્રીટક સૃષ્ટિનો આહાર કરીને માનવ જાતિને ઉગારે છે. તેમજ પક્ષી તેની ચરક દ્વારા ટેરેટર વૃક્ષારોપણ કરીને પર્યાવરણ પણ બચાવી રહ્યાં છે.

પક્ષીઘર મુક્તી વખતે શી કાળજી લેવી ?
પક્ષીઘર મુક્તી વખતે ડાયરેક્ટ સૂર્યપ્રકાશ કે વરસાદ ન આવે, બિલાડી પહોંચી ન શકે તેની કાળજી રાખવી જરૂરી છે. લટકતાં પક્ષીઘર કરતાં દિવાલમાં ફીક્સ હોય તેવું પક્ષીઘર વધારે અનુકૂળ રહે છે. પક્ષીઘરનું બારણું (હોલ) દોઢથી બે ઈંચથી વધારે હોય તો કાબર જેવા પક્ષીઓ ચકલીના ઈંડા કે તેના બચ્ચાંને નુકશાન પહોંચાડે છે. બજારમાં મળતાં પ્લાસ્ટીકના પક્ષીઘરનો વિરોધ નથી. પણ પૂંઠા, લાકડા કે માટીના પક્ષીઘર જેટલું તે હિતાવહ નથી.

- ચકલીને બચાવવા આટલું જરૂર કરીએ !**
- આપણા ઘરની આસપાસમાં યોગ્ય જગ્યાએ આઈસ્ક્રીમના બોક્સ કે અન્ય નકામા પૂંઠાના બોક્સમાંથી "ચકલી ઘર" બનાવીને લગાવીએ.
 - બજારમાં ઉપલબ્ધ લાકડા તથા માટીના ચકલી ઘરનો ઉપયોગ કરી શકાય.
 - ચકલી માટે અગાસી બાલકની કે યોગ્ય જગ્યાએ પાણીનું ફૂંડું અને ખાવા માટે બાજરી ચોખાની કણકી, રોટલીના ટૂકડા, ભાત અચૂક મુકીએ.
 - બાળકોમાં નાનપણથી જ કુદરત પ્રત્યે લગાવ થાય તેવા પ્રયત્નો જરૂરથી કરીએ.

ચિલોડા એ.પી.એમ.સી. ખાતે ટેકાના ભાવે ચણાની ખરીદીનો શુભારંભ

ચિલોડા, તા. ૨૧ ભારત સરકારશ્રીના પી.એસ.એસ. યોજના હેઠળ ટેકાના ભાવે ચણાની ખરીદી ૨૦૨૦-૨૧ ગુજકો માસોલ ગાંધીનગર, ચિલોડા એ.પી.એમ.સી. ખાતે ખરીદીનો શુભારંભ કરવામાં આવ્યો હતો. પ્રથમ દિવસે ટેકાના ખેડૂતોને ખોંધણી પ્રમાણે બોલાવવામાં આવ્યા હતા. જેમાં ૨૦ કિલોના ૧૦૪૬ના નિયતભાવે ખરીદી કરવામાં આવી હતી. ખેડૂતોની ૧૨૫ મણની ખરીદીના નિયમ

પટેલ, ગુજકો માસોલના ડિરેક્ટર રસિકભાઈ પટેલ, તાલુકા ખરીદ વેચાણ સંઘના ચેરમેન નુરે શભાઈ, વા. ચેરમેન નિરંજભાઈ, તાલુકા સંઘના ડિરેક્ટર જયમીનભાઈ પટેલ, ચિલોડા સેવા સહકારી મંડળીના ચેરમેન રમણભાઈ પટેલ, મેનેજર હાઈકલામ વાઘેલા, સલાહકાર મણીભાઈ પટેલ તથા મંડળીના સભ્ય નટુભાઈ પટેલ પત્રકાર વગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

"વિશ્વ ચકલી દિન નિમિત્તે" શહેરના સેવાભાવી યુવાનોની સંસ્થા પ્રકૃતિ યુવા સેવા ટ્રસ્ટ દ્વારા પક્ષીઓ માટે પાણી માટે માટીના ફુંડા અને હેપ્પી યુથ ક્લબ દ્વારા ચકલીઓના માળા હેપ્પી ચકલી ઘરનું શહેરના ૧૭/૨૨ વિસ્તારમાં જેન દેરાસર સામે બપોરે ૩ થી સાંજ ૬ વાગ્યા સુધી વિના મૂલ્યે વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું. ઉનાળો આવતાં જ મનુષ્યની સાથે સાથે પક્ષીઓમાં પણ પાણીની જરૂરિયાત ઉભી થતી હોય છે. પક્ષીઓની પાણીની તરસ છીપાતી રહે એ હેતુથી દર વર્ષે પ્રકૃતિ યુવા સેવા ટ્રસ્ટ દ્વારા પાણીના ફુંડાનું નિ:શુલ્ક વિતરણ કરવામાં આવે છે. આ સેવા કાર્યનો મોટી સંખ્યામાં શહેરીજનોએ લાભ લીધો હતો અને બંને સંસ્થાના સ્વયંસેવકોએ પ્રસંશનીય સેવાઓ આપી હતી.